

**Lista Odmian Zalecanych
do uprawy w województwie lubelskim w roku
2026**

*Bobowate grubonasienne,
bobik, groch siewny, łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty, soja*

Opracował:
dr inż. Piotr Pszczółkowski

Lista odmian zalecanych (LOZ) do uprawy na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona w oparciu o wieloletnie wyniki doświadczeń odmianowych prowadzonych w ramach Porejestrówego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w województwie lubelskim w roku 2025 w porozumieniu z Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU), z Samorządem Województwa Lubelskiego oraz z Lubelską Izbą Rolniczą (LIR).

Publikacja prezentuje listę odmian ważnych rolniczo gatunków roślin zalecanych do uprawy na terenie Lubelszczyzny. Odmiany umieszczone na LOZ wykazały w ostatnich latach najwyższą przydatność do uprawy w warunkach naszego regionu i potwierdzają wynikami swój udział w uprawie. Stwierdzona w okresie trzyletnich badań duża i stabilna wartość plonotwórcza tych odmian daje gwarancję uzyskania wyższych efektów gospodarczych niż uprawa innych odmian. LOZ ułatwia producentom rolnym wybór odmiany do swojego stanowiska oraz minimalizuje ryzyko strat danej uprawy.

Życzę Państwu dokonywania odpowiednich wyborów oraz doskonałych efektów produkcyjnych przy zachowaniu odpowiedniej ekonomii.

Dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian
w Ciciborze Dużym

mgr inż. Łukasz Korszeń

Bobik - charakterystyka odmian bobiku zalecanych do uprawy na obszarze województwa lubelskiego.

- 1 – Apollo
- 2 – Bobas
- 3 – Capri
- 4 – Cartoon
- 5 – Fanfare
- 6 – Trumpet

Lista odmian zalecanych do uprawy bobiku na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz siódmy dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2023-2025 w trzech punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 1. Bobik plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon nasion średnia (2023-2025)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>37,3</u>	
<i>wysokotanimowe</i>				
1	Apollo	2018/2021	104	Saaten-Union Polska Wągrowiec
2	Bobas	2002/2020	97	DANKO Hodowla Roślin Choryń
3	Capri	2018/2019	105	Saaten-Union Polska Wągrowiec
4	Cartoon	2023/2026	104	Saaten-Union Polska Wągrowiec
5	Fanfare	2017/2019	107	Saaten-Union Polska Wągrowiec
5	Trumpet	*CCA/2023	108	Saaten-Union Polska Wągrowiec

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

* CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

Tabela 2. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2025).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Apollo	97	5	5	513	27,9	9,5
2	Bobas	105	3	4	501	29,6	8,4
3	Capri	98	5	5	492	28,4	8,9
4	Cartoon	101	4	5	523	28,7	8,8
5	Fanfare	97	5	5	510	28,2	9,6
6	Trumpet	96	6	6	463	26,9	9,3

Apollo - odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża i przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, askochytozę bobiku i rdzę bobiku) średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca.

Bobas - odmiana przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia małe, przed zbiorem małe do średniego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia średni. Podatność na choroby pochodzenia grzybowego średnia. Plony nasion duże, białka ogólnego bardzo duże. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tanin względnie mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 97% wzorca.

Capri - odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka bardzo duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia dość krótki. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża i przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i rdzę bobiku) średnia, na askochytozę bobiku średnia do dość małej. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, zawartość włókna surowego średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Cartoon - odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania średnio wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia średnia i przed zbiorem średnia. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca.

Fanfare - odmiana syntetyczna, niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i askochytozę bobiku) mała, na rdzę bobiku średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 107% wzorca.

Trumpet - odmiana z katalogu wspólnotowego CCA, uzyskała pozytywną ocenę wartości gospodarczej w doświadczeniach rozpoznawczych w latach 2019-2020 i została włączona do badań PDO. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 108% wzorca, czwarty rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Groch siewny - charakterystyka odmian grochu siewnego zalecanych do uprawy na obszarze województwa lubelskiego.

- 1 – Asgard
- 2 – Astronaute
- 3 – Autentic
- 4 – Colin
- 5 – Grot
- 6 – Kameleon
- 7 – Mefisto
- 8 – Ostinato
- 9 – SM Market
- 10 – Symbios

Lista odmian zalecanych do uprawy grochu siewnego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz szesnasty dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2023-2025, w trzech punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 3. Groch siewny plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejstru / rok włączenia do LOZ	Plon nasion średnia (2023-2025)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>38,1</u>	
1	Asgard	2023/2025	105	Saaten-Union Polska Wągrowiec
2	Astronaute	2017/2019	103	Saaten-Union Polska Wągrowiec
3	Autentic	*CCA/2026	109	RAGT Semences Polska 87-100 Toruń
4	Colin (pastewny)	2022/2025	99	DANKO Hodowla Roślin Choryń
5	Grot	2020/2025	103	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
6	Kameleon	CCA/2026	110	KWS Lochow Polska 57-150 Prusy
7	Mefisto (pastewny)	2019/2026	99	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
8	Ostinato	CCA/2023	106	Saaten-Union Polska Wągrowiec
9	SM Market	2023/2025	105	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
10	Symbios	CCA/2026	108	Saaten-Union Polska Wągrowiec

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

* CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

Tabela 4. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2025).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Asgard	80	6	6	227	21,8	5,9
2	Astronaute	79	6	6	231	22,1	6,0
3	Autentic	79	6	6	232	21,6	5,9
4	Colin	89	5	5	201	22,1	6,5
5	Grot	80	5	3	237	21,9	6,3
6	Kameleon	80	5	5	237	22,3	5,9
7	Mefisto	94	5	6	228	21,5	6,5
8	Ostinato	80	6	6	213	21,8	5,8
9	SM Market	82	5	6	218	21,3	5,9
10	Symbios	81	5	5	233	22,1	5,6

Asgard - odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion bardzo duży, plon białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania dość wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dość dobra. Rośliny średnio wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia i przed zbiorem duża. Odporność na mączniaka prawdziwego dość duża, na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość oraz mączniaka rzekomego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody (tempo rozgotowywania nasion) dość duża. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca, drugi rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Astronaute - odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka duży. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny do bardzo wczesnego, okres kwitnienia krótki do bardzo krótkiego. Równomierność dojrzewania bardzo dobra. Rośliny niskie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia i przed zbiorem średnia do dużej. Odporność na mączniaka rzekomego średnia do dużej, na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość i mączniaka prawdziwego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia do dużej. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach mała. Tempo rozgotowywania się nasion średnie do dobrego. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 103% wzorca, ósmy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Autentic - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 109% wzorca, pierwszy rok na LOZ dla Lubelszczyzny

Colin - odmiana pastewna wąsolistna, o czerwono purpurowych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę oraz do uprawy na zielonkę. Plon nasion i białka średni do dużego. Termin kwitnienia dość późny, dojrzewania średni, okres kwitnienia dość długi. Równomierność dojrzewania dość dobra. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia dość mała, przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość, mączniaka prawdziwego oraz mączniaka rzekomego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion bardzo mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, włókna surowego duża.

Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 99% wzorca, drugi rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Grot - odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion średni do dużego, plon białka średni. Termin kwitnienia wczesny, termin dojrzewania średni, okres kwitnienia dość długi. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia dość mała, przed zbiorem mała. Odporność na zgorzelową plamistość, mączniaka prawdziwego i mączniaka rzekomego – średnia, na fuzaryjne wędnięcie – mniejsza od średniej. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody przez nasiona (tempo rozgotowywania się nasion) nieco poniżej średniej. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 103% wzorca, drugi rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Kameleon - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 110% wzorca, pierwszy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Mefisto - odmiana pastewna wąsolistna, o czerwonopurpurowych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona (do wykorzystania na paszę) oraz na zielonkę. Plon nasion duży, plon białka średni. Termin kwitnienia późny, dojrzewania dość późny, okres kwitnienia długi. Równomierność dojrzewania średnia. Rośliny bardzo wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. Odporność na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość i mączniaka prawdziwego – średnia, na mączniaka rzekomego – mała do średniej. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, włókna surowego duża. Optymalna obsada roślin około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 99% wzorca, pierwszy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Ostinato - odmiana z katalogu wspólnotowego CCA, niewpisana do KR, uzyskała pozytywną ocenę wartości gospodarczej w doświadczeniach rozpoznawczych i została włączona do badań PDO. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 106% wzorca, czwarty rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

SM Market - odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion średni do dużego, plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Symbios - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 108% wzorca.

Łubin biały - charakterystyka odmian łąbinu białego zalecanych do uprawy na obszarze województwa lubelskiego.

1 – Kulig

2 – SM Belter

Lista odmian zalecanych do uprawy łąbinu białego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz drugi dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2023-2025. Ścisłe wyniki badań pochodzą z doświadczeń polowych z jednego punktu doświadczalnego w województwie lubelskim, podlaskim i świętokrzyskim.

Tabela 7. Łubin biały plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon nasion średnia (2023-2025)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			35,6	
1	Kulig	2023/2025	91	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
2	SM Belter	2024/2026	99	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 8. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2025).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie przed zbiorem w skali 9°	Długość okresu wegetacji do dojrzałości technicznej Liczba dni	Masa 1000 nasion g	Zawartość	
						białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Kulig	57	5	125	283	35,9	14,6
2	SM Belter	57	5	126	275	37,0	14,6

Kulig - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia bardzo duża, przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na antraknozę - średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem mały. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i tłuszczu surowego w nasionach średnia, alkaloidów mała, włókna surowego dość mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 80 szt./m². W trzyletnim cyklu badań uzyskała plon nasion w wysokości 91% wzorca.

SM Belter - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia bardzo duża i przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na antraknozę średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem mały. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i tłuszczu surowego w nasionach średnia, alkaloidów mała i włókna surowego dość mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 80 szt./m². W dwuletnim cyklu badań uzyskała plon nasion w wysokości 99% wzorca.

Łubin wąskolistny - charakterystyka odmian łubinu wąskolistnego zalecanych do uprawy na obszarze województwa lubelskiego.

- 1 – Agat
- 2 – Bolero
- 3 – Roland
- 4 – SM Orion

Lista odmian zalecanych do uprawy łubinu wąskolistnego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz siódmy dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2023-2025, w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 5. Łubin wąskolistny plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon nasion średnia (2023-2025)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>17,5</u>	
1	Agat	2019/2023	115	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
2	Bolero	2016/2025	107	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
3	Roland	2017/2020	116	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
4	SM Orion	2022/2026	108	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 6. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2025).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Agat	50	5	5	135	28,4	16,5
2	Bolero	50	4	4	143	28,0	16,6
3	Roland	49	6	5	130	28,2	15,7
4	SM Orion	50	5	5	131	29,1	15,9

Agat - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion oraz plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia dość krótki. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia mała, przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie – dość duża, na antraknozę – średnia. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego dość duża, alkaloidów mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskiwała plon nasion w wysokości 115% wzorca.

Bolero - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przydatna do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia i termin dojrzewania roślin dość wczesny do średniego. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny średnie do dość wysokich, w fazie początku kwitnienia nie wylegają. Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnie. Dość duża odporność na fuzaryjne wędnięcie. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tłuszczu surowego mała, włókna surowego bardzo mała. Zawartość alkaloidów mała. Odpowiednia do uprawy zwłaszcza na glebach kompleksu żytniego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 107% wzorca.

Roland - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia wczesny do bardzo wczesnego, termin dojrzewania roślin wczesny. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny dość niskie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia do dużej. Odporność na fuzaryjne wędnięcie dość duża, na antraknozę średnia. Dojrzewanie bardzo równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu surowego i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 116% wzorca.

SM Orion - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion duży, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia oraz dojrzewania roślin nieco wcześniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie – średnia, na antraknozę – dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo duża, tłuszczu surowego i alkaloidów bardzo mała, włókna surowego mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 108% wzorca.

Łubin żółty - charakterystyka odmian łubinu żółtego zalecanych do uprawy na obszarze województwa lubelskiego.

- 1 – Mister
- 2 – Puma
- 3 – Salut

Lista odmian zalecanych do uprawy łubinu żółtego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz siódmy dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2023-2025, w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 7. Łubin żółty plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon nasion średnia (2023-2025)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>16,1</u>	
1	Mister	2003/2021	102	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
2	Puma	2017/2026	104	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
3	Salut	2020/2022	111	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 8. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2025).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Mister	59	5	5	127	42,1	16,2
2	Puma	62	4	4	132	42,1	15,4
3	Salut	59	6	5	129	42,7	15,9

Mister - odmiana niesamokończąca (tradycyjna), przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny do bardzo wczesnego. Okres kwitnienia średni. Wyleganie na początku kwitnienia bardzo małe, w fazie końca kwitnienia bardzo małe do małego, przed zbiorem małe. Podatność na choroby fuzaryjne mała, na antraknozę do fazy zawiązywania strąków bardzo mała, po tym terminie do okresu dojrzewania mała. Równomierność dojrzewania bardzo dobra, udział roślin zielonych przed zbiorem bardzo mały. Plonowanie w odniesieniu do nasion i białka ogólnego bardzo duże. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża do bardzo dużej, alkaloidów mała. Zawartość alkaloidu gramina znikoma. Masa 1000 nasion średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksu żytniego dobrego. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 102% wzorca.

Puma - odmiana niesamokończąca, niskoalkaidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin dość późny. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem nieco poniżej średniej. Odporność na fuzaryjne więdnienie dość duża, na antraknozę średnia. Równomierność dojrzewania przeciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym dość duży. Masa 1000 nasion duża. Zawartości białka

ogólnego, tłuszczu surowego i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin około 90 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca.

Salut - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka dość duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin oraz okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem duża. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę – średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 111% wzorca.

Soja - charakterystyka odmian soi zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Adessa
- 2 – Lajma
- 3 – Marzena
- 4 – Vineta PZO
- 5 – Abaca
- 6 – Adelfia
- 7 – Amiata
- 8 – Arnold
- 9 – Aurelina
- 10 – Nessie PZO
- 11 – Acardia
- 12 – Ikone

Lista odmian zalecanych do uprawy soi na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz ósmy dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2023-2025, w trzech punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 9. Soja plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon nasion średnia (2023-2025)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
<i>Odmiany wczesne</i>				
Wzorzec dt/ha			<u>28,0</u>	
1	Adessa	2019/2026	102	Saatbau Polska, 55-300 Środa Śląska
2	Lajma	2024/2026	105	Agroyoumis 61-806 Poznań, ul. Święty Marcin 29/8
3	Marzena	2020/2024	102	PROGRAIN ZIA ul. Raciborska 113, 48-130 Kietrz
4	Vineta PZO	2023/2025	103	IGP Polska 60-751 Poznań, ul. Wyspiańskiego 43
<i>Odmiany średnio wczesne i średnio późne</i>				
Wzorzec dt/ha			<u>30,8</u>	
1	Abaca	2021/2025	102	Saatbau Polska, 55-300 Środa Śląska
2	Adelfia	2022/2025	113	Saatbau Polska, 55-300 Środa Śląska
3	Amiata	*CCA/2023	103	Saatzucht Donau Ges.m.b.H&CoKG
4	Arnold	2023/2025	107	P.H. Petersen Saatzucht Lundsgaard GmbH DE-24977 Grundhof
5	Aurelina	2019/2022	107	Saatbau Polska, 55-300 Środa Śląska
7	Nessie PZO	*CCA/2024	103	IGP Polska 60-751 Poznań, ul. Wyspiańskiego 43
<i>Odmiany późne i bardzo późne</i>				
Wzorzec dt/ha			<u>29,1</u>	
1	Acardia	*CCA/2022	106	Saaten-Union Polska, 62-100 Wągrowiec
2	Ikone	2024/2026	112	SZB Polska 60-751 Poznań, ul. Wyspiańskiego 43

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

* CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

Tabela 10. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2025).

Lp.	Odmiana	Wysokość		Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion	Zawartość	
		Roślin	Osadzenia najniższych strąków	po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego	tłuszczu surowego
1	Adessa	80	10	6	6	189	36,2	8,6
2	Lajma	76	11	4	5	176	33,9	8,2
3	Marzena	85	11	6	6	181	35,7	8,0
4	Vineta PZO	87	12	5	5	177	37,1	7,9
6	Abaca	85	12	5	6	204	36,5	8,3
6	Adelfia	79	12	5	6	197	37,4	7,8
7	Amiata	87	13	5	5	195	38,7	7,7
8	Arnold	89	12	5	5	179	37,5	8,1
9	Aurelina	88	13	6	6	203	39,6	7,7
10	Nessie PZO	89	12	4	4	184	38,2	7,4
11	Acardia	89	13	5	5	199	35,7	7,9
12	Ikone	94	14	5	4	197	37,6	8,2

Adessa - odmiana wczesna. Plon nasion i białka średni, jednak większy niż innych odmian o podobnej wczesności. Termin kwitnienia roślin wczesny, okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny do bardzo wczesnego. Rośliny dość niskie. Osadzenie najniższych strąków bardzo niskie. Odporność na wyleganie przed zbiorem duża. Odporność na bakteryjną ospowatość, zgorzelową plamistość i na bakteryjną plamistość – średnia. Równomierność dojrzewania bardzo duża. Odporność na pęknięcie strąków średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego bardzo duża, włókna duża do bardzo dużej. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 102% wzorca.

Lajma - odmiana bardzo wczesna do wczesnej (2). Plon nasion dość mały. Plon białka bardzo mały. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnia. Termin dojrzałości technicznej bardzo wczesny. Rośliny niskie. Najniższe strąki osadzone dość nisko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość – średnia, na bakteryjną plamistość i septoriozę – dość mała, Równomierność dojrzewania średnia. Masa 1000 nasion bardzo mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo mała, tłuszczu surowego bardzo duża i włókna surowego duża. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Marzena - odmiana wczesna. Plon nasion i białka średni do dużego w porównaniu do odmian o podobnej wczesności. Termin kwitnienia roślin wczesny, okres kwitnienia średni. Termin dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny. Rośliny średniej wysokości. Osadzenie najniższych strąków niskie. Odporność na wyleganie przed zbiorem przeciętna. Odporność na bakteryjną ospowatość – średnia, na bakteryjną plamistość – mniejsza od średniej, a na septoriozę – dość mała. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków średnia do dużej. Masa 1000 nasion mała do średniej. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego średnia do dużej, włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 102% wzorca.

Vineta PZO - odmiana wczesna. Plon nasion i białka średni. Termin kwitnienia roślin średni. Długość fazy kwitnienia dość krótka. Termin dojrzałości technicznej wczesny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone dość nisko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i bakteryjną plamistość – bardzo mała, na septoriozę – mała. Równomierność dojrzewania dobra. Masa 1000 nasion bardzo mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, tłuszczu duża, włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 103% wzorca.

Abaca - odmiana wczesna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin średni do wczesnego, długość fazy kwitnienia średnia. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny. Rośliny dość niskie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem przeciętna. Odporność na septoriozę – średnia, na bakteryjną plamistość i bakteryjną ospowatość – poniżej średniej. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pękanie strąków duża. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 102% wzorca.

Adelfia - odmiana średniopóźna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnie. Termin dojrzałości technicznej dość późny. Rośliny niskie. Najniższe strąki osadzone dość nisko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i septoriozę – średnia, na bakteryjną plamistość – dość duża. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pękanie strąków średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu oraz włókna surowego w nasionach średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 113% wzorca. Drugi rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Amiata - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 103% wzorca.

Arnold - odmiana średniowczesna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnie. Termin dojrzałości technicznej średniowczesny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i bakteryjną plamistość – duża na septoriozę – dość duża. Równomierność dojrzewania dobra. Masa 1000 nasion mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego – duża. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 107% wzorca.

Aurelina - odmiana późna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej późny. Rośliny dość wysokie. Osadzenie najniższych strąków średniowysokie. Odporność na wyleganie przed zbiorem duża. Odporność na bakteryjną plamistość i bakteryjną ospowatość – duża, na zgorzelową plamistość – średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pękanie strąków duża. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 107% wzorca.

Nessie PZO - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 103% wzorca.

Acardia - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 106% wzorca.

Ikone - odmiana późna do bardzo późnej (7-8). Plon nasion bardzo duży, plon białka duży do bardzo dużego. Termin kwitnienia i długość fazy kwitnienia średnia. Termin dojrzałości technicznej późny. Rośliny wysokie. Najniższe strąki osadzone dość wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem dość mała. Odporność na bakteryjną ospowatość – bardzo duża, bakteryjną plamistość i septoriozę – mała. Równomierność dojrzewania średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego dość duża.

Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 112% wzorca.